

Samenvatting van de preek over zondag 28, vraag en antwoord 75 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Lukas 22 : 14 – 23

De catechismus houdt doop en Avondmaal dicht bij elkaar. Dat blijkt al uit de manier waarop de vragen bij beide onderwerpen gesteld worden. In beide gaat het om Christus en Zijn werk.

Thema: *Christus' onderwijs over het heilig Avondmaal*

1. de eenvoudige opdracht

De Heere gaf aan Israël steeds weer het bevel om Zijn grote daden niet te vergeten. Daarvoor reikte Hij hulpmiddelen aan. Bijvoorbeeld: gedenkstenen, zoals na de doortocht door de Jordaan. Zo zou het nageslacht steeds weer worden bepaald bij wat de Heere had gedaan tot redding van Zijn volk.

Een sprekend beeld van wat het heilig Avondmaal ons verkondigt. Het is een blijvend gedenkteken voor alle komende geslachten van gelovigen. 'Doe dat tot Mijn gedachtenis'.

Hem gedenken, dat is: Hem ons zó voor ogen stellen dat we uit Hem en Zijn werk leven.

Om dat te kunnen doen is geloof in de Heiland en liefde tot Hem onmisbaar (zie ook 1 Cor. 16:22).

Het was de vraag van de Heere Jezus aan Petrus: 'Hebt u Mij lief?'

Het Avondmaalsformulier helpt ons in het gedenken. Hij deed dit, opdat wij....

We kunnen nooit vrijblijvend tegenover Christus' opdracht staan. Je kunt niet ondoordacht Avondmaal vieren, maar je kunt, wanneer je Hem liefhebt, de opdracht ook niet zomaar naast je neerleggen.

De vraag is: hoe deden we destijds belijdenis? Was dat een formaliteit? Dan is een eerste bekering nodig.

Of bent u iemand bij wie het plantje van het geloof aanwezig is, door Gods genade? Bedenk dan dat de opdracht om Avondmaal te vieren een van Christus' laatste wilsbeschikkingen is geweest. Het is een liefdesopdracht! En het wonder is: 'Deze ontvangt de zondaars en eet met hen'.

We kunnen misschien 1001 redenen bedenken om aan deze opdracht te ontkomen. Maar kunnen ze voor de Heere bestaan?

Maar als je nu kind van de Heere bent, Avondmaal viert, maar er toch lang niet altijd behoefte aan hebt? Soms zijn daar aanwijsbare redenen voor: bepaalde zonden, verstoorde verhoudingen. Die moeten we belijden en bestrijden.

Soms kun je het niet precies aangeven. Maar Jezus zegt niet: 'Doe dat als u er behoefte aan hebt'. Het is veeleer andersom: 'Ik heb zeer begeerd dit Pascha met u te eten....'

Soms gaat Gods kind aan de tafel des Heeren, niet uit behoefte, maar uit geloofsgehoorzaamheid: 'De Meester is daar en Hij roept u'. Al zouden we dan niets 'voelen', we horen Zijn stem.

Laten we onszelf daar eerlijk op onderzoeken: heb ik de Herder lief?

Zo zullen we twee uitersten vermijden: lichtvaardig aangaan, zonder geloof en liefde, èn vanzelfsprekend afblijven van de tafel, terwijl er wel geloof en liefde in je hart is.

2. de tweevoudige belofte

Er ligt hier een sterke nadruk op het zichtbare Evangelie: het brood wordt gebroken. Maar daar is een heel proces aan voorafgegaan. Zo ging het ook met het lichaam van de Heere Jezus.

Met de wijn is het niet anders: de druiven moesten rijp worden, ze werden geplukt, daarna geperst. Ten slotte wordt de wijn voor onze ogen uitgegoten, als een teken van het bloed dat Christus vergoot voor de zonden.

Laten we bij de viering heel goed in ons opnemen wat er gebeurt met brood en wijn. Dan ontvangen we zicht op de belofte: 'Dat deed Ik voor u, Mijn volk'.

Maar er is meer. Het sacrament is ook *bevestiging, verzekering*: mijn ziel wordt gevoed en gelaafd. Dat is een heel persoonlijk antwoord op een persoonlijke vraag. Juist door het gelovig gebruik van het Avondmaal wil Christus mij geven dat ik persoonlijk bevestigd word van mijn deelhebben aan Hem. Jezus' vlees is het ware voedsel en Zijn bloed is de ware drank (Joh. 6:55).

In het Avondmaal toont en verzekert Christus dat Hij de Zijnen al Zijn schatten en gaven wil schenken.

Laten we zo de twee elementen in het Avondmaal vasthouden: opdracht en belofte. Wie alleen de opdracht ziet, loopt het gevaar van een koud en beredeneerd geloof. Wie alleen de belofte overhoudt en de opdracht vergeet, zal misschien gemakkelijk de viering overslaan. Omdat je denkt: ik weet niet of die belofte wel voor mij geldt. De opdracht dringt mij naar de belofte. En dan kijk ik zó vanuit de belofte weer naar de opdracht.

Het wonder van de Avondmaalstafel is: 'Deze ontvangt de zondaars en eet met hen'. Door de Farizeeën verkeerd bedoeld. Maar ze sloegen de spijker op de kop!

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. De catechismus houdt doop en Avondmaal dicht bij elkaar. Hoe is dat onder ons? Hoe beleeft u dat zelf? Is het juist om wel je kind te laten dopen en niet aan het Avondmaal te gaan?
2. Op welke manier deed u belijdenis? Ziet u het verband tussen 'belijdenis doen met je hart' en de viering van het Avondmaal? Is er voor Avondmaal vieren een ander geloof nodig dan voor belijdenis doen?
3. Kunt u aan anderen (bijvoorbeeld kinderen, jongeren) uitleggen waarom u Avondmaal viert, of waarom u juist geen Avondmaal viert?
4. Er werden veel tegenwerpingen genoemd in de preek. Weet u er nog meer? Probeer eens op elke tegenwerping een Bijbels antwoord te vinden.
5. Kan er een zegen in liggen, als we niet zozeer uit behoefte, maar wel uit geloofsgehoorzaamheid Avondmaal vieren?
6. Op welke manier kunnen we op een verkeerde, lichtvaardige manier aan de tafel van de Heere gaan?

Voor de kinderen: wat betekent bij het Avondmaal het brood? En wat betekent de wijn?

Waarom wil de Heere Jezus zo graag dat gelovige mensen het Avondmaal zullen vieren?